

Ottamissuunnitelman sisältö

Ottamissuunnitelmassa kuvataan ottamisen lähtötilanne sekä suunnittelualueen nykytila ja selostetaan miten ottaminen on tarkoitus järjestää. Suunnitelmassa kuvataan ottamisen mahdolliset vaikutukset ympäristöön, miten ottamisen vaikutukset on arvioitu ja esitetään toimenpiteet haitallisten vaikutusten vähentämiseksi. Ottamissuunnitelmaan kuuluvat keskeisesti kartat ja leikkauspiirrokset.

- Suunnittelualueen kuvaus:

Suunnittelualueen kuvauksessa ilmoitetaan lyhyesti tiedot suunnittelualueeseen kuuluvista tiloista, rajanaapureista ja hakijan hallintaoikeudesta alueeseen ja esitetään tiedot alueen luonnonolosuhteista ja siitä onko alueella kaunista maisemakuvaa, luonnon merkittäviä kauneusarvoja tai erikoisia luonnonesiintymiä. Tietojen tulisi perustua alueelle laadittuun luontoselvitykseen.

- Pohjavesialueen kuvaus:

Pohjavesialueen nimi ja luokka, pohjaveden pinnankorkeudet ja päävirtaussuunnat sekä mahdolliset purkautumispaikat

Lähellä sijaitsevat talousvesikaivot, lähteet, pohjavedenottamot ja niiden mahdolliset suoja-alue-rajaukset ja –määräykset

Pohjaveden havaintopaikat, pinnankorkeus, erityisesti ylin pinnankorkeus, virtaussuunnat ottamisalueella ja verrattuna pohjavedenottamoihin ja lähikaivoihin

- Tärkeitä esitettäviä tietoja:

Ottamisalueen ja sen ympäristön asutus, nykyinen maankäyttö, kaavoitustilanne sekä kaavamääräykset ja niiden vaikutukset suunniteltuun maa-ainesten ottamiseen.

Mikäli kyseessä on vanha ottamisalue tulee selvittää aiemmat ottamisluvat, otetut maa-ainesmäärät sekä soran ottamiseen liittyvien tarkkailujen keskeiset tulokset.

Mikäli lupaa haetaan rantavyöhykkeelle sijoittuvalle ottamisalueelle, tulee ottamissuunnitelmassa aina esittää tälle perustelut ja erityiset syyt. Myös mahdolliset muinaisjäännökset tulee huomioida suunnitelmassa.

- Ottamistoiminta ja sen järjestäminen

Suunnitelmassa esitetään ottamisen valmistelu sekä ottamisen toteutus ja vaiheistus.

Suunnitelmasta tulee käydä ilmi myös suunniteltu ottamisen kokonaisuus. Lisäksi voidaan esittää vuotuisia ottamisaikoja.

Suunnitelmassa esitetään tiedot ottamisalueen pinta-alasta sekä otettavan maa-aineksen laadusta ja kokonaismäärästä. Määrät ilmoitetaan kiintokuutiometreinä (k-m³).

Maa-ainesten laatu ilmoitetaan käyttämällä samaa ryhmittelyä kuin vuosittain kunnan valvontaviranomaiselle tehtävässä ilmoituksessa otetuista maa-ainesmäärästä. Ryhmittely on:

- sora ja hiekka
- kalliokiviaines (murske, louhe)
- rakennuskivi ja muu tarvekivi
- moreeni
- siltti ja savi
- eloperäiset maalajit (multa, lieju)

Suunnitelmassa esitetään otettavan maa-aineksen pääasialliset käyttökohteet.

Suunnitelmassa esitetään myös arviot kaivannaisjätteen määrästä ja laadusta sekä toimenpiteistä niiden vähentämiseksi.

Selvitys käytettävistä työkoneista ja -laitteista sekä niihin liittyvistä tankkaus- ja huoltopaikoista sekä ottamiseen liittyvän liikenteen järjestämisestä

Ottamissuunnitelmassa kerrotaan myös, kuinka ottamisalue merkitään maaston, mitä ottamistoiminnan valvontaa helpottavia toimenpiteitä tullaan tekemään (korkeuskiintopisteet, tasomerkinnät, luiskausmallit, pohjaveden havaintoputket).

Lisäksi suunnitelmassa on syytä esittää turvallisuutta edistävät ja asiattomien liikkumista ohjaavat toimenpiteet.

- Vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin

Suunnitelmassa esitetään millaisia ottamistoiminnan aikaisia ja sen jälkeisiä muutoksia alueen lähi- ja kaukomaisemassa tulee tapahtumaan.

Ottamistoiminnan vaikutukset luonnonoloihin tunnistetaan luontotyyppi- ja lajitasolla.

Ottamistoiminnan vaikutukset pohjaveden pinnan korkeuteen ja laatuun arvioidaan sekä ottamisen aikana että sen jälkeen.

Rantavyöhykevaikutusten osalta tulee selvittää ottamistoiminnan mahdolliset vaikutukset ranta- luontoon ja -maisemaan.

- Ympäristöriskien arviointi ja ympäristövaikutusten tarkkailu

Tavanomaisimpia tarkkailtavia ympäristövaikutuksia ovat etenkin soran ja hiekanottamisalueilla pohjaveden pinnan korkeus ja laatu sekä kallion- ja soran ottamisalueilla melu ja pölypäästöt.

Kallion ottamisalueilla tulee lisäksi tarkkailla tärinää ja pintaveden laatua etenkin, jos louhosvesiä johdetaan ympäröiviin vesistöihin.

- Haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen sekä jälkihoito ja -käyttö

Ottamissuunnitelmassa tulisi käsitellä ainakin toimenpiteet melun, pölyn ja tärinän leviämisen estämiseksi.. Haitallisia meluvaikutuksia voidaan vähentää esimerkiksi rajoittamalla melua aiheuttavaa toimintaa viikonloppuisin ja iltaisin. Pohjaveden pilaantumisen riskiä voidaan vähentää muun muassa varikkoalueen huolellisella rakentamisella ja ylläpidolla sekä työkoneiden ja -laitteiden huolellisella käytöllä. Maisemavaikutuksia voidaan vähentää säilyttämällä olemassa oleva kasvillisuus alueella niin kattavasti kuin se teknisesti on mahdollista.

Onnettomuuksien estämiseksi tehtävistä toimenpiteistä esitetään suojausrakenteet ja -varusteet.

Mahdollisia onnettomuuksia ottamistoiminnan

yhteydessä ovat esimerkiksi polttoainevuodot, putoamis- ja sortumisonnettomuudet.

Ottamisalueen jälkihoidosta esitetään toimenpiteet muun muassa ottamisalueen muotoilusta, siistimisestä ja kasvillisuuden palauttamisesta sekä mahdollisuuksien mukaan suunnitelma alueen myöhemmästä käytöstä.

- Ottamistoiminnassa syntyvälle kaivannaisjätteelle on esitettävä jätehuoltosuunnitelma.

Jätehuoltosuunnitelman laatimista varten on tehty erillinen lomake, joka täyttää valtioneuvoston asetuksessa säädetyt sisältövaatimukset. Lomake lisätään liitteeksi maa-ainesten ottamissuunnitelmaan.